RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

NĂM THỨ MƯỜI BA — SỐ 1HO 2507 — NGÀY THỨ SÁU 27 và THỨ BA 28 JUILLET 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Hanoi (kể cả tiền báo đem đến tận nhà hàng tháng)	Người ngoài	Các nơi	Nước ngoài và Trung-kỳ gửi đường tàu thủy	Ngoại quốc
Một năm	6 $ 00	6 $ 90	6 $ 50	6 $ 30	6 $ 60	12 $ 00
Các tăng và Các công-sở	»	8. 00	8. 00	8. 00	9. 00	»
Sáu tháng	3. 00	3. 50	3. 20	3. 20	3. 30	6. 00
Ba tháng	1. 50	1. 75	1. 60	1. 60	1. 65	3. 00
Một tháng	0. 50	0. 60	0. 55	0. 55	0. 60	1. 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Colon, Hanoi

Fondateur: V. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 3845

ANNONCES
Les annonces à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large
Une seule insertion. . . . 0. 20 le cm
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 15 le cm
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales 1 $ 50 le cm
On traite à forfait pour les contrats importants

NÓI CHUYỆN XIÊM

IV

Việc giao-thông quan-hệ đến quốc-kế dân-sinh của một nước; muốn biết một nước thịnh hay suy tiến hay thoái, trước hết là xét việc giao thông nước ấy đủ hay là thiếu, chỉnh đốn hay là sơ-sài. Nay xét đến việc giao-thông ở nước Xiêm, thì từ khi tiền-hoàng Xiêm cải cách chính-trị, thực-hành duy-tân, đã thấy cái sự-nghiệp giao-thông trong nước hoàn bị hơn trước nhiều lắm, năm 1891 là năm bắt đầu nước Xiêm sáng thiết đường hỏa-xa; đường hỏa-xa của nhà nước với đường hỏa-xa của công-ty cũng đồng thời khởi công làm, trong hai năm thì hoàn thành cả; có ba cái hội-xã xe-hỏa, gom cổ-phần nhân-dân mà khai biện, đến nay thì cổ-bản đã thu lại được hết rồi. đủ thấy hội-xã xe-hỏa nước Xiêm phát-đạt thịnh-lợi là dường nào vậy; trong ba cái hội-xã ấy, một cái là riêng của Nã-lạp thân-vương Xiêm, các nhà quyền quí Xiêm khéo biết kinh-doanh việc công-ích như thế. Lúc chưa có các đường xe-hỏa, việc giao-thông trong nước rất là khó khăn, thậm chí nơi chùa Tam-bảo là một nơi thắng-tích đệ nhất ở nước Xiêm, người Xiêm hằng ngày đi lễ phật ở đấy kể có hàng ngàn, mà cách đi lại cũng chỉ có cái thuyền độc-mộc cỏn con, đến một cái bến gọi là « Bão-mộc mã-đầu » lại phải lên bộ đi lách suối luồn rừng một thôi thẳng dặng nữa; về bắc bộ nước Xiêm một giải đồng hoang, đường thuyền đường xe nhất thiết là không có cả, chuyên chở hóa-vật chỉ nhờ sức lừa hoặc voi hoặc ngựa, giao-dịch khốn-nạn lạ thường; bây giờ thì đường đi Tam-bảo đã có xe-hỏa chạy gần tới tận nơi, chỉnh ở cái bến « Bão-mộc mã-đầu » là chỗ ghe thuyền lên bộ đi một số ng hai chết khi xưa đã có cái cầu sắt xe-hỏa bắc ngang sông đi lại thông đồng, không khác gì cầu Doumer Hà-nội ta mấy thì; ở bắc-bộ thì đã có con đường xe hỏa chạy thẳng tới Thanh-mại là một nơi thương-phụ lớn nhất ở nước Xiêm bây giờ; Thanh-mại ở giữa Việt-Nam Ấn-độ, tiếp liền với Vân-nam Tàu, một ngày kia mà đường xe hỏa Vân-nam Tàu thông với con đường xe hỏa ấy, thì thương-nghiệp nước Xiêm sẽ khuếch-trương bành-trướng ra đến đâu! Thiết-lộ Xiêm đã chỉnh đốn như thế, mà mã-lộ cũng tạo gần khắp mọi nơi, đường rộng rãi khang-trang, hai bên giồng cây, cắt thành hình tán, dưới để ghế sắt, bóng mát rợp trời, những đường như thế nước có được đến ba trăm năm mươi dặm Anh. Việc giao-thông ở Xiêm đã hoàn bị tiện tiệp như thế mà kinh-doanh gây dựng nên được cái sự nghiệp giao thông như thế, cái sức chủ động toàn ở tay người Xiêm, tuy có phải sắm vật-liệu, thuê kỹ sư ở các nước ngoài, mà công việc vẫn là công việc của người Xiêm, quyền quản-lý vẫn ở trong tay người Xiêm, không phải như thiết-lộ Hồ-Ninh, mã lộ Thượng-hải tuy sáng thiết ở đất Tàu mà không thể nhận là thiết-lộ Tàu mã-lộ Tàu được.

Đến việc vệ-sinh cũng có quan hệ đến cái hạnh-phúc của nhân dân trong một nước lắm, ở thời đại này, trong thế-giới bây giờ mưu quốc không biết mưu tới việc vệ-sinh thì còn mong gì phúc nước được. Việc vệ-sinh nước Xiêm có giá-trị nhất mà thật có thành hiệu nhất là hội hồng-thập-tự. Hội hồng thập-tự Xiêm khởi thủy từ bà hoàng-hậu tiền-hoàng Xiêm sáng lập ra, cũng phỏng theo chương-trình hội hồng-thập-tự các nước, giúp hai bộ lục-quân hải-quân trong nước mà cứu tuất khán-hộ những binh sĩ tật thương, đến Xiêm kim-hoàng lên ngôi, lập một cái y-viện « Sưu-na-long-cung » mà giao làm y-viện của hội; từ đấy tiến-hành càng mau, mở mang càng rộng, hồng hội nghiễm nhiên là một cơ-quan từ thiện độc-nhất ở trong nước Xiêm; nhất là tự năm 1922 hồng-hội vạn-quốc khai đại-hội ở Xiêm-kinh, hồng-hội Xiêm càng hết sức cổ cầu tiến-bộ, hiện những công của hồng-hội Xiêm chấp hành khắp trong nước tức là gồm cả các công việc truyền-bá vệ-sinh, giúp đỡ vệ-sinh, giám-đốc vệ-sinh, chia ra làm năm bộ: 1° bộ cứu hộ, có một nơi biện sự của bộ-trưởng và các chức viên, cái chức-vụ là chỉ cứu hộ cái tai họa cá-nhân và cái công nạn dân chúng, như việc chiến-tranh, việc bão lụt, cháy, đói v. v.; 2° bộ chẩn trị tật bệnh, bộ-trưởng và chức viên ở trường y-viện Sưu-na-long-cung biện sự, chủ có việc thí thuốc xem bệnh cho nhân dân, không luận chủng tộc nào, tôn giáo nào, giai cấp nào, nghèo giàu hèn sang đều một niềm săn sóc cả; 3° bộ nghiên-cứu y-học, nơi biện sự ở Man-cốc, chủ có việc nghiên cứu các giống vi-trùng và các vật liệu chế thuốc để phòng chỉ các chứng dịch lệ lưu hành, như chế thuốc giống đậu để phòng chứng thiên-hoa, chế thuốc tiêm độc để phòng loài ác thú v, v.; 4° bộ khiết-lính, nơi biện sự cũng ở Man-cốc, chủ có việc giữ gìn sự vệ sinh chung, thường chỉ đạo cho nhân dân biết chỉnh lý trong nhà ngoài đường khỏi nhớp nhúa bẩn thỉu, khi xảy ra có các chứng dịch lệ như chứng sốt rét, chứng dịch hạch thì hiểu bảo cho nhân dân các cách phòng-ngừa, khỏi có truyền nhiễm man-diên, hiện bộ này đã có mở được tại Đá-ba-linh khu một cái bệnh-viện ma-phong để dồn các người nhiễm bệnh ở vào một nơi và kiếm phương điều trị; 5° bộ hộ sản, hiện đã suy quảng ra cả các tỉnh nội-địa Xiêm, chủ có việc lựa chọn các tay hộ sản chuyên môn trông nom chỉ bảo cho đàn bà từ lúc bắt đầu thai-nghén, đỡ-đần lúc lâm sản, dặn dỗ lúc nuôi con, cho đến lúc trẻ con đã đến tuổi đi học, còn thường thường đến tận trường học xem sóc thân-thể đứa trẻ mạnh yếu thế nào, nếu có bệnh thì chữa chạy ngay cho, hoặc mắc chứng truyền nhiễm thì khuyên bảo người nhà tìm phương phân sáp. Còn những công việc của hồng-hội Xiêm làm đó thì biết việc vệ-sinh ở trong nước Xiêm cũng đã chỉnh bị được khá lắm rồi; mà những công việc làm được như thế chính là các hội-viên hồng-hội người Xiêm, một vị hội-trưởng hoặc huân-tước, hoặc hoàng-thân các chấp sự hoặc tinh-trưởng hoặc phó tinh-trưởng các nơi cũng với cả hội-viên bình-dân hội-viên thiếu-niên nữa đấy.

T.

Việc Thế-giới

(BUỔN TIN)

Ngày 23 Juillet 1925

Quân Pháp thắng lợi ở Maroc

Tin Fez. — Ở khắp mặt trận tình-trạng khá hơn trước, ở khu giữa địch-quân chạy về miền bắc, đem cả nhân dân và súc vật đi theo.

(*Havas*)

Ngày 24 Juillet 1925

Abd-El-Krim với việc chiến-tranh ở Maroc

Về các điều kiện giảng hòa của Abd-El-Krim, quan tổng-trưởng bộ ngoại-giao có nói: Một người Pháp và một người Tây-ban-nha có bảo Abd El Krim rằng nếu hắn muốn giảng-hòa thì hắn sẽ được biết các điều-kiện giảng-hòa của nước Pháp tại hắn có đáp: « Chưa muốn ».

Sau buổi nội đồng các quan thượng-thư, một quan thượng-thư nói về các điều kiện giảng-hòa của Abd El-Krim có nói: Các điều-kiện ấy chánh-phủ thấy các báo đăng, chứ Abd El-Krim không có gửi cho chánh-phủ.

Tại nội đồng các quan thượng-thư họp sáng hôm nay, thì ông Painlevé và ông Briand có trình bày về cái tình-trạng ở Maroc.

Ông Caillaux đã gửi bày về cái vấn-đề trả khoản Đông-minh.

Cái nạn thợ-thuyền ở nước Anh

Ở Bradford có tin đến nói rằng thợ-thuyền và chủ xưởng về nghề lông cừu có điều bất bình với nhau, có 12 135. 00 người thợ Yorkshire và ở Lancashire sẽ phải đuổi.

Ở Scaborough, thợ vận-tải mưu việc dự đặt một cuộc kết-liên bốn thứ thợ để kháng-cự với các chủ.

(*Indopacific*)

HÀI ĐÀM

Khẩn ông vải

Một cậu bé con ra vườn tìm mẹ, rồi chắp tay lại nói:

Cung tuluh thân mẫu lai thụy phạn.

Mẹ trông mắt, mắng:

Thằng quái con này nói cái gì thế?

— Thưa mẹ, con mới mẹ về xơi cơm chứ có nói gì đâu....

Thế mày cứ tự-nhiên mà nói có được không, sao lại làm nhàm những tiếng gì thế?

— Thưa mẹ, thế sao mẹ bảo cho con học chữ nho để ngày sau giỗ tết cho biết khấn!

Đ. L. H.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi có đứa em đỗ bằng Sơ-học Pháp-Việt muốn thi vào trường Sư phạm hay là trường Bảo-hộ mà tôi vào các trường ấy thì phải có những giấy như là: giấy khai-sinh, giấy bạnh-kiểm, và các giấy khác nữa. Em tôi vốn sinh ở đó, tuy thế mà em tôi vẫn đóng góp vào làng ở quê tôi. Nay tôi muốn lấy giấy bạnh-kiểm và căn-cước cho nó ở quê tôi có được không? hay là phải lấy ở nơi mình đẻ?

Xin quí báo làm ơn chỉ bảo cho.

LỜI ĐÁP. — Giấy khai-sinh *phải* lấy ở chỗ đẻ, chứ không phải là lấy ở chỗ đẻ *cũng* được. Giấy bạnh-kiểm thì lấy ở chỗ đẻ hay chỗ ở cũng được, nhưng phải lấy ở chính mình thường ở thì mới phải lệ, còn giấy căn-cước ông nói trên kia là giấy căn-cước nào? Học-trò chỉ có một thứ giấy căn-cước (carte d'identité) do nghị-định quan Toàn-quyền ngày 16 février 1925 đặt ra, mà em ông đã thi bằng Sơ-học vừa rồi tất tất giấy căn-cước ấy đã phải có rồi.

Ph. h-L.

Dư luận Nam-kỳ

Đồng tiền

(Tiếp theo)

Sau lưng người thì lo tính kế bẻ thầm người, nhiều khi giả người nọ đưa tờ-bi, mà đi gạt tiền bà-già; đàm nói dối rằng, làm việc lớn quốc lợi dân, nào lập xưởng này hãng nọ, hoặc nói đem của giúp lương-dân trong lúc hữu sự, kỳ thật là người đương trang gian thì lợi, người ra chẳng còn biết gì hết, sao gọi là tình, sao gọi là lý, làm sao gọi là làm nghĩa, thậm chí ta cha con có đến xích mích thì bình địa khởi phong ba liền, anh em thì ăn ở khác bạc, như thấy hỏa xang khác nhau, bằng hữu thì tranh dấu bất hòa, rồi tức tình lại vắng với nhau, còn người trong thân và kẻ ngoại (tuy là lẹ mặt lạ mày chớ cũng một gốc, con cháu Hồng-Lạc mà ra) đi hơn thua tranh dành với nhau, ăn mưu độc mà hại lẫn nhau, cũng vì cái vật đó. 3° hạng này còn đáng khinh bỉ hơn nữa, thừa lúc người thất thế, đem cái vật đó mà đặt nói cho đầy tay thâu người ngoài (hoặc người khác nước) trở lại hại người trong vòng bà con cô bác của nó, anh em làm nghịch nhau, rước bỏ ra đi vào, làm điều bất hiếu, bất đễ, bất trung bất tín, vô lễ, vô nghĩa, vô liêm vô sỉ, bất kể là trời đất, và pháp luật chi chi, làm sự tội ác dường ấy như vậy, chẳng tưởng tình đồng chủng, đồng loại, cũng niệm câu ẩn nghĩa lác xưa, tự biết có một mình nó, ngoài ra chẳng cần biết ai ai đâu nữa miễn lợi lòng sẵ dục của nó thì đã, cũng vì cái vật đó. 9° Hạng này vô dụng một đời của nó không được một lúc thanh-nhàn, ăn thì bữa no bữa đói, áo thường sốt rét, chứng bịnh hay hoạn nạn luôn luôn, thân đoạt đem về làm của mình, thì lẽ điều tham quấy, là mình làm cho bỏ phước đi học của về đó, của ở đời thiện ác hữu báo tùng, nhơn thiên thảo hình, gần thì báo nhãn tiền cho mình, xa thì báo lại cho con cháu mình.

Thử nghĩ đó coi, có người tuổi đã lớn già, rằng đã rụng, tóc đã bạc, mà muốn có nó trong tay cũng còn khó thay, chớ có nó rồi nó lại mất nó đi, tiết rất đỗi lắm, cho nên con người đứng khinh cái vật đó, mà cũng đứng trọng nó lắm, phải tức hoành thì ta khinh nó, phải lắc trọng thì ta trọng nó, trước hết ta giữ nhân nghĩa làm gốc, mà dùng nó làm việc làm chuyện phước, ta chẳng nên quản con nó, và bạc-bẽo nó.

Như ta là phận sĩ khó, sự giàu nghèo là lẽ thường trong thiên hạ, ta chẳng nên tranh ta hay giờ mà nghèo, cũng chẳng nên ganh người ta ngày nay sao lại giàu, thấy người giàu, ta đừng đem lòng ganh ghét, ta nghèo thì ta vui theo phận nghèo, cho ta nó phước làm được phải công, ta cũng đừng có đem lòng khinh người ta, ta sao ngày nay giàu có, mai đi người ta lại giàu hơn ta, ta phải ăn ở cho hiền lành thảo thuận, ta đừng có

Tin sau cùng

Ngày 25 Juillet 1925

Nhật-bản với việc Trung-hoa

Tin Tokyo. — Hội-đồng coi việc soạn các bản dự-án Nhật-bản đã đệ-trình tại cuộc hội-nghị liệt-quốc về việc quan-thuế tại Trung-hoa đã họp sáng hôm qua, do M. Sidemara chủ tọa. Mối tuần lễ hội-đồng họp hai lần.

Nước Nhật trog thuận cải chương-trình của Hoa-kỳ về việc Trung-hoa.

Tin về thủy-tai ở Cao-lỵ

Quan Toàn-quyền nước Cao-ly báo tin rằng vì cái thủy-tai mới rồi, 335 người chết, 132 người không biết tin tức, 3.544 cái nhà bị nước trôi đi, 7.915 cái nhà bị hư hại. Số tổn hại cộng là 8 triệu viên.

Việc chính-trị nước Nhật

Tòa nội-các Kato nước Nhật nay mai sẽ thay đổi, hoặc từ chức.

Chánh-đảng Seyumai muốn cho tòa nội-các từ chức và định kết liên với đảng Seyuromoto.

Chiến-sự ở Maroc

Đạo quân luân chuyển khởi hành ở Ainsicha, tiến tiệu hai bờ sông Ouergan, đánh đuổi địch-quân, bắt được nhiều tù-binh và quét sạch địch-quân tại một giải đất ở cách Fez 75 kilomètres.

Tại miền Đông, các đạo quân luân chuyển bắt đầu tiến đến Beneroujj.

Đại-tướng Naslin đi thăm mặt trận Taza, thấy tình-trạng khả hoan nghênh lắm.

Bộ-trưởng bộ thuộc-địa sẽ đi Rabat chiều hôm qua. Đến có đại-tá Sweney.

Học-chính bội-tinh và hàn-lâm bội-tinh

Quan-bảo có đăng những viên chức sau nầy mỗng thưởng bội-tinh :

Học-chính bội-tinh : MM. Lương-đình-Viễn, giáo-học ở Tây-ninh (Nam-định); Bửu-hoè, thanh-tra học-chính ở Đông-dương ; Dioque đốc học trường con gái Hanoi.

Hàn lâm bội-tinh : MM. Ascourt, chánh giám-thị ở trường Quốc-học ở Huế; Bernard, giáo-sư ở đại-học Hà-nội, Mme Lelebis giáo-sư ở trường Quốc-học ở Huế.

(Indopacifi)

Ngày 26 Juillet 1925

Hỏa-tai ở Clermont Ferrant

Lâu Randan của công-tước Montpensier bị hỏa-tai. Cháy mất rất nhiều của quý về đương mỹ-thuật, và về đường sử-học.

Nước Pháp và Tây-ban-nha ở Maroc

Cuộc hội-nghị về việc Maroc đã xong. Hai nước cam-đoan không nước nào được giảng hòa riêng, và cho lần nhau giúp đỡ về chuyên, và bày trận địa nọi cho nhau.

Đánh địch quân một trận thắng lợi thì đã đem lương thực được đến đồn Babmorondji. Những họ phảo-nghịch đã xin đầu hàng.

(Havas)

Tin Saigon

Việc bắn chết tên Ba-Tỉnh

Việc này bản-báo đã nói trong một số báo trước, nay xin tục đăng rõ-ràng như sau nầy :

Người Lang-sa thường nói rằng Ba-Tỉnh có phép tàng hình và có tà-thuật, nên chi hễ súng bắn không nhằm càng là hễ bắn rồi thì nó lại thoát được. Bởi vậy ở trận miền Nam-vang lần nầy nói tới tên Ba-Tỉnh đều ai cũng rụt cổ, nhất là mấy tay hảo-hán nghe nói lại càng kinh tâm táng đởm hơn nữa.

Ba Tỉnh đã có tài tà thuật, có phép tàng hình như thế, lại có chi hảo-hiệp nên những kẻ nào mà cùng đường lỡ bước cầu tới Ba Tỉnh nẩu lòng tiếp cứu, đem về nuôi dưỡng và đãi đằng, còn những nhà nghèo cần cứu thì Ba Tỉnh cũng giúp đỡ từ-tế.

Ba Tỉnh là tay giết người lấy của, không chắt thương-tâm, nhưng mà nó có cái chi hảo-hiệp đó, nên bảy lâu quan quyền tìm kiếm hãi, mà họn nó chẳng ai chịu ra dẫn chỉ mối manh, thành ra để cho Ba Tỉnh cứ tung-hoành khắp quê càng cho.

Đến nay tự khi giết quan công-sứ Berdez rồi thì quan quyền tập nã khắp nơi, nên Ba Tỉnh liệu bề không phương thế cần ở Nam-vang mà vùng vẫy nữa, mới tính đi xứ khác.

Còn về phần linh một-thám thì từ ngày Ba Tỉnh giết quan Berdez rồi, mỗi người sợ tay tàng tà-thuật mình mà truy kiếm, chẳng ai chịu chi, mà truy kiếm, chẳng ai chịu chi.

Nên xét việc trong hai tháng nay, có một thầy đội một-thám tại Sốc-trang cùng ít người lính đọn hai chiếc ghe thương hộ thả đi từ Nam-vang xuống lần tới Châu-đốc cùng các nơi mà đo lần tra tức của bọn nó, may thay cách ít ngày rồi đây thầy đội cùng mấy người lính mới hay rằng : Bọn của Ba Tỉnh đi hai chiếc ghe bằn lồng mui ống, mà hai chiếc ghe nầy lại giống tạc một kiểu với nhau chẳng khác chút nào. Bọn nó đã thả lần xuống Mỹ-tho thì mấy người một-thám lập-tức chèo ghe theo xuống Mỹ-tho rồi hiệp lại với thầy đội Sò và ít người lính sở một-thám Mỹ-tho mà chia ra kẻ ghe người bộ kiếm-hình-tích hai chiếc ghe bọn nó sáng một đêm 18 tây mà chưa kiếm đặng ghe bọn nó đâu đâu.

Sáng ngày 19 tây, là bữa chủ-nhật hồi năm giờ sáng thì mấy người một-thám kẻ thì đi lại chợ, người thì rảo theo bến tàu bến ghe, thiệt là may quá, bởi 6 giờ rưỡi hai người lính một-thám đã quyết chắc là ghe bọn nó. Mấy người vừa sắp đặt xuống ra tay thì bọn nó vừa nhổ sào lui đi, chừng hai người lính nầy, lẹ trí nhảy theo bắn bỏng một phát súng sáu trước rồi áp xuống ghe. Sẵn đó có tên Thân lính phú-lít nhảy theo phụ lực bắt đặng hai người đàn ông và hai người đàn bà, đây là bọn tùy-tùng của Ba Tỉnh sai ghe về mà đi cho mua ăn.

Hai tên nầy kêu là Ng-v-Năm dit Chỉ 35 tuổi là anh của tên ba Tỉnh và Ng-văn-Huyện đứa sau nầy lối 30 tuổi rỡ lại. Còn hai người đàn-bà kia coi bề chắc đặng tên, sau sẽ rõ. Khi bắt rồi hỏi ghe của chủ trại là Ba Tỉnh đậu ở đâu, thì chúng nó khai rằng : cũng có ở lối sông nầy nhưng không chắc đậu đâu. Mấy người lính liền đem bọn nó gửi nơi bốp rồi lập tức mấy người một-thám ấy đi xin thêm mấy người lính mã-tà theo mà phụ-lực. Cứ thầy đến nơi nửa sáng và thuốc đạn rồi thì đã 10 giờ sớm mai. Hết thầy mười hai người xuống chiếc ghe của bọn cướp đó kéo buồm trực chỉ xuống khỏi cù-lao Rùng một đỗi thì đã thấy đạn một chiếc ghe kia giống lạc như chiếc nầy.

Đó là ghe của chủ trại nó đương ngóng trông ghe của lu-la đi chợ về. Tính ở xa lắm trông là ghe đi chợ về, chẳng ngờ đâu tới ghe của Tỉnh đã tới rồi nên khi ghe mấy người một-thám gần tới, vì đã nghe danh Tỉnh như vậy thì đâu có dám xáp trận mà bắt sống nên phải bắn vài phát lấy oai. Tỉnh bèn ghe kia cũng bắn trả lời lại, hai bên bắn vã chẳng khác nào một trận tiếp-chiến ở giữa biển. Bên lính thì một tốp ở mé sông Giang-hòa, còn một tốp thì ở mé ngoài, ghe của Tỉnh ở giữa.

Mấy người tự nghĩ nếu bắt sống Tỉnh thì bên mình chết một hai mạng là vì bên nó ba cây súng bắn tới hoài thì tài nào qua ghe nó nổi mà bắt, nên mấy người lừa thế mà bắn cho Tỉnh ngã thì mới đặng cho. Khi Tỉnh ngã rồi thì còn lại hai tên lu-la trong ghe, hai đứa liệu bề chạy không khỏi mà nó lại không muốn chết bắn như chủ trại nó, rồi hai đứa đồng hè nhảy xuống sông giơ tay lên chịu đầu.

Lúc nhảy mấy người một-thám nhảy qua ghe nó năm đầu hai đứa trói lại. Xem lại thì tên Ba Tỉnh đã chết bắn rồi, Ba Tỉnh là đứa to xương có bề ngang mạnh-mẽ vô cùng, có để râu mép, không phải đen, như người lai thì vậy, nai cai tay nó xăm mỗ bên một con rắn năm đầu theo cánh tay nó, ở trước ngực nó xăm một con rồng ngậm trái châu, ở dưới bắp chái nó thì nó xăm ba chữ hiệu là Bon-hùng-linh.

Mấy người đem thầy nó và ghe về tới Mỹ-tho thì 8 giờ tối ngày 19 juillet nầy là bữa chủ-nhật, thiên-hạ đua nhau mà coi ai cũng chắc nào một người bị bắn đem ghe về, xét ra có tới hơn 8 cây súng bắn bị số 16, và 2 ngọn đao, bề dài 8 tấc tây, sang chẳng khác nào gươm của quan võ đang đó, lại 2 cái thùng thiếc đầu lớn thuốc đạn, mỗi thùng một người vác và một rương nhỏ vàng đã thử, vàng là, vàng xoàn, nạo, đầy chừng một rương, nơi đâu là bạc mặt thì không có. Còn bửa đao thì thiếu chi. Hai đứa bắt đầy một đứa tên là Tà, một đứa tên là Chiêu, một đứa lối hai mươi ngoài tuổi, thằng kia lối 30 tuổi. Còn Bon-hùng Tỉnh thì 32 tuổi.

Mấy người một-thám nầy thật là may quá, vì không có ai bị đạn chết, ấy cũng bởi nhờ chiếc ghe của nó có mui lớn rộng nên có thể mà ẩn nấp, nếu ghe không mui thì sao cho khỏi hại, thật là đáng khen cho mấy người lính mật thám nầy có lòng vì nước dân chẳng màng đến sự chết mà trừ một mối hại to cho đồng bang ta vậy.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	29 độ
15 giờ	31 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.	11	00
— nhì, —	10	40
— ba, —	9	20
Thóc hạng nhất,	6	10
Tấm ngô	6	15

Giá bạc. — Kể từ ngày 27 Juillet 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 $. 90.

Hoàng thượng vi hòa. — Cứ như báo *Courrier d'Haiphong* thì bệnh tình Hoàng-thượng lấy làm quan-ngại lắm. Nguyên ngài vi-hòa đã mấy năm nay và mới đây thì bệnh tình một ngày xem ra một nặng, cho nên ngài không muốn ra ngoài cung được, các quan ngự-y và các quan cận-thần đều tỏ ý lo sợ lắm.

Hội đồng chính phủ. — Quan Toàn-quyền vừa thông tư cho các quan thủ-hiến các xứ rằng những tờ bá-cáo hằng năm đệ trình hội đồng chính-phủ thì nên làm ngay đi cốt để gửi đến phủ Toàn-quyền trước ngày 15 Août. Hội-đồng chính-phủ lệ thường niên chưa biết sẽ họp tại đâu và ngày nào, nhưng xem chừng sẽ họp tại Hanoi vào giữa tháng một tây.

Tin đường sá. — Đường thuộc-địa số 6 bị đứt ở khoảng km 194. 500 Đi lại đã có đò đi từ đó đến Chúc-sơn, chỗ km. 204.500.

Một nhà bưu điện mới. — Tại Mương-lương Nam-tha (Ai-lao) kể từ ngày 1er août 1925 sẽ mở một nhà bưu-điện thứ-hạng.

Cuộc xe đạp tết thứ bảy. — Tối t thứ bảy vừa rồi, các tay chuyên môn xe đạp và người đi xem đã đến đông, thế mà lúc sắp khởi sự thì trời đổ mưa xuống. Thế là lại phải hoãn lần nầy là hai.

Quan Thượng Đặng-đức-Cường tạ thế. — Cụ Đặng-đức-Cường, thái-tử thiếu bảo, tổng-đốc tri-sĩ thượng-thụ tước hạng Bắc-đẩu bội-tinh vừa tạ-thế tại quê-xã ở làng Hành-thiện, mấy mồng một tháng sáu ta. Năm nay cụ hưởng thọ 67 tuổi, đến 16 tháng sáu ta bởi 9 giờ sáng sẽ đưa linh-cữu lên chôn.

Bản quán có lời kính viếng cụ và chia buồn với quý-quyến.

Thi thư-ký tập-sự ngạch Tòa sứ. — Đầu hai tỉnh đó kỳ thi thư-ký tập sự ngạch tòa sứ như sau nầy :

1. — Un cultivateur achète pour en faire de l'engrais un monceau d'os de 52 mè ès à raison de 3f75 les 5/6 de mètre cube. Il paye pour broyer ces os 1 fr. 50 par hectolitre mesuré après broyage. Par cette opération, le volume a augmenté de 15 pour 100. On demande le prix total de l'engrais obtenu et à combien revient-il la tumure de 5 ha 25 de terre à raison de 35 hl d'os broyés par hectare.

II. — Un industriel emploie dans son usine 15 hommes, 8 femmes et 12 enfants. La montant du salaire de ces ouvriers pendant une semaine, c'est-à-dire 6 jours de travail, s'est élevé à 8.121 fr 60. On demande combien chacun gagne par jour, sachant que 3 journées d'un homme valent 4 journées d'une femme et que 5 journées d'une femme valent 15 journées d'un enfant.

Sáng hôm nay thi luận Pháp-văn đầu hai như sau nầy :

Vous écrivez à un de vos amis pour lui raconter la fête du 14 juillet et lui faire part de vos impressions.

Cuộc hòa nhạc tại vườn hoa Paul Bert. — La musique cuộc hoa nhạc tại vườn hoa Paul Bert tối thứ ba 28 juillet và thứ bảy 1er août tới 21 giờ. Xin mời như sau nầy :

1° Allegresse marche (de Schappe).
2° Madame Bijou ouverture (Andrieu)
3° Pas pelan intermezzo (Gilbert)
4° Vos secrets symphonique (Popy)
5 E cener fox-trot (X.)

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
ở bên nội quyền xứ mình
(SAVALOCUM) ở đây

Chết ở dưới tàu thủy. — Chiếc tàu *Raymonde* của hãng Sauvage ở Việt-trì về đổ bến Bà-nội tự chiều hôm qua. đến sáng ngày hôm nay, hồi 9 giờ M. Brunet là cầm tàu ấy, không biết vì lẽ gì người đi mà chết. Người ta nói rằng xưa nay M. Brunet vẫn yếu sẵn và ngày thường vẫn xanh lắm.

Được tin nầy quan Cảm-chánh, quan tòa cùng quan bác-sĩ coi việc khám-nghiệm đã xuống ngay tận dưới tàu khám xét. Hiện xác đã khiêng vào nhà thương Bờn-thầy.

Ngạch y-chính. — M. Phan-văn-Hy, nhì 28, y-sĩ thị-sai hạng ba nghỉ không lương đã tổng sự tạm với công-ti Eutrepr se des Travaux asiatiques nay lại thuộc về ngạch cũ kể từ 1er mai 1925.

M. Hoàng-Phó, y-sĩ thị sai hạng năm tại nhà thương Huế nay tây thuộc quan Giám-đốc Công-chính bổ dụng vào việc coi thuốc cho thợ thuyền đến Đa-lạt.

Ngạch Học-chính. — M. Nguyễn-như-Loan, giáo học hạng tư học Cao-đẳng tiểu-học Pháp Việt tại Trung-kỳ nay tây thuộc quan Tổng-sứ Bắc-kỳ bổ-dụng.

M. Vũ-quang-Nhiệt, giáo-học hạng tư học Cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt nay tây thuộc quan Khâm-sứ Trung-kỳ bổ dụng.

Các viên phụ-tá có tên sau nầy đều được tư dịch đề về theo học tại lớp Sư-phạm ở Hanoi trong năm học 1925-1926, mỗi tháng được lĩnh 10 $ lương kể từ ngày 1er septembre 1925 đến 31 août 1926

MM. Ng-trọng-Luyện, Ng-văn-Quế, Phạm-t ái Sang, C-u-sĩ-Tập, Quản-văn-Tín, Lưu-văn Yết.

M. Trần-trọng-Ngà, giáo-học hạng ba trường Vạn-yên (Sơn la), nay đổi về trường kỹ-nghệ thực hành Hanoi, thay M. Vũ-công-Toán

M. Trần-trọng-Nhã, mỗi tháng được lĩnh phụ cấp 5 đồng.

Các viên giáo-tập có tên sau nầy đã được phép về ập sự ở lớp sư-phạm trong năm học 1925 1926 :

MM. Ng-văn-Thụ, Ng-đình-Chân, Phan-kế-Diệu Phan-tiến Hải, Ng-v-Nhượng, Hoàng-đình-Phác, Vũ-duy-Tôn, Trần-đức Thịnh, Hoàng-quang-Tuy, Ng đình-Vare, Ng sỹ-An, Ng-ngọc-Bảo, Trần-v Cầm, Ng-văn Can, Ng-văn-Bế, Vũ-bá-Dịch Đinh-trọng-Hoàn, Ng-v-Hợi, Ng-đình-Bông, Chu đình Hoàn, Đinh-đức-Lan Vũ-khắc-Nan, Ng-v-Mậu. Đỗ mạnh Phu, Ng-ngọc Phác, Ng-Quông, Mai-văn-Quỹ, Bùi đình Sang, Ng.-đức-Sẻ, Phan-xuân-Tung, Phạm-hoàng Tu Trương-xuân-Tú, Đoàn-v Tường, Lưu-chính Trực.

Các viên giáo-tập kỳ cử tỉnh nguyên số lương của mình từ ngày 1er septembre 1925 cho đến 31 août 1926 không có phụ-cấp gì.

Ngạch tòa sứ. — M. Lê-văn-Tước, thư-ký hạng ba tại tòa ba phủ Thống-sứ, được phép nghỉ 30 ngày.

Ngạch Công-chính. — M. Vũ-như-Kinh, thư-ký hạng sáu, được phép nghỉ 20 ngày lĩnh cả lương, kể từ ngày 20 juillet 1925.

Ngạch thư-ký lục-sự. — M. Trịnh-xuân-Ban, thư-ký tập-sự ở Ninh-bình, nay đổi đi Tuyên-quang, thay M. Hà-quang-Bình.

Ngạch thông-phán. — M. Ng-thượng-Thông, thông-phán hạng nhất ở Kiến-an, nay đổi đi tổng sự tại tỉnh quan an-sát Quảng-yên.

RẠP CHỚP BÓNG CINÉMA PATHÉ
HANOI
LE SECRET D'ALTA ROCCA
Trình thám tiểu-thuyết 12 hồi
Rất hay!!! Rất vui!!!
Nhiều cảnh bí mật
Chiếu tại bản rạp — mỗi tuần lễ hai bữa
Tuần lễ nào cũng chiếu từ thứ hai đến thứ năm
Hai bữa đầu đã bắt đầu chiếu
Từ tối tiết hai 30 đến thứ năm 23 Juillet 1925
Xin kính mời các quí khách đến xem.
Phim đính trình thám!!

LE PARFUM DES HUMANITÉS
(Sử Ký Thanh-Hoa)
Soạn-giả : E. VAYRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển : **2 $ 00**
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển : **1 . 00**
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé : 0 $ 30 thứ 2 $ 00 và 0 $ 20 thứ 1 $ 00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau nầy :

Dận tem giả đồng rồi. — Ng-bi-Ngọ bị thưa về việc lấy tem đồng dán rồi dán vào phong bì t-r gửi cho người khác được thu vì xét không đủ chứng cớ.

Gian dối. — Vũ đình-Luân bán nước đá bị thưa làm giấy giả đồng lấy nước đá của hiệu Ái-kỳ được thu vì xét không đủ chứng cớ.

Đốt nhà cha người. — Tờ khai cải-lương hương tục đến giờ làng lũ tên Ng-văn-Ba ở tỉnh Sơn-tây cáo tên làm hại cánh. Cánh nọ có tìm cách làm hại cánh kia. Đêm hôm 22 rạng ngày 23 tháng 5 tây Ng-văn-Ba, Đinh-công-Quyền thông đồng với nhau sai Ng-văn-Thụy, Ng-văn-Sự và Đinh-công-Kiên lẻn đến đốt nhà M Borel ở gần đấy đổi nhà của những người điền tốt ở rải rắt thế thì tây tìm và giấy má của Ng-văn-Địch và Trần-văn-Du là người cánh kia vào đốt-điền gần chỗ nhà cháy, chực vu vạ, ngờ dân người ở đốt-điền đuổi theo bắt được. Hồi thì lĩ tên Ba chối không nhận lĩ gì. Tòa hỏi chứng tá và nghe lời luật sư rồi hoãn lại để nghị án.

Án cấp thân. — Trần-văn-Chiêu làm thuyền ngựa ăn cắp than của M. Pringeant đem bán, Trần-văn-Hoè chở đò biết là than ăn cắp tham rẻ mua dùng. Tòa phạt Trần-văn-Chiêu và Trần-văn-Hoè, mỗi tên 4 tháng tù.

AU CINÉMA TONKINOIS
18, rue des Evantails, Hanoi
Của bản của dân Incas
Một phim ảnh truyện phiêu-lưu 12 hồi
Do Miss **Anna-Little**
và **Jack Hekie** diễn
Hồi thứ 10 :
DƯỚI ĐÁY SF FRANCISCO
Hồi thứ 11 :
VIỆC BÍ-MẬT CỦA NỮ HOÀNG-THÂN
Hồi thứ 12 :
CÔNG-LÝ THẮNG THẾ
Thứ bảy 25 juillet hồi 17 giờ 30
Chủ nhật 26 juillet hồi 17 giờ 30
Buổi ban ngày hạ giá

Ngạch cổ-lỗ. — Cô Đặng-thị-Sen, cô đỡ thực thụ hạng năm ở Thái-nguyên, được nghỉ phép 3 tháng.

Ngạch cảnh-sát. — M. Ng-xuân-Sơn, thư-ký phụ-tá tại sở Cảnh-sát Hà-đông, được thi thực thụ.

M. Đỗ-văn-Dai, được bổ thư-ký phụ-tá tại sở Cảnh-sát Hà-đông, thay M. Ng-xuân-Sơn.

Mấy tin trong ngạch thương-chính. — M. Vũ-văn-Tựu, thư-ký hạng nhì ở Tà-lùng (Cao-bằng) nay đổi đi Haiphong thay cho M. Bùi-vinh Liên thư-ký hạng ba ở Vân-đình (Hanoi) lại đi Tà lùng.

M. Đỗ xuân-Phong, thư-ký hạng ba ở phòng thứ nhì sở Thương chính Haiphong nay đổi sang phòng thứ hai.

M Nguyễn-văn-Khôi, thư ký hạng ba ở Hanoi nay tạm đổi đi Haiphong.

M. Lê-nguyên-Lương, thư ký hạng tư ở Haiphong nay đổi đi Hanoi.

M. Đinh-thác-Kiên, thư ký tập sự tại Tourane nay được thăng thư ký hạng sáu.

Hội Trí-trí. — Ngày thứ năm 30 Juillet nầy, đúng 8 giờ rưỡi tối, ông Nguyễn-Lễ sẽ diễn-thuyết về vấn đề « Người với vượn ». Vừa diễn thuyết vừa có chiếu ảnh hình người và hình các giống vật.

Xin mời các ngài hội-viên đến nghe cho đông. Hội lại xin có lời kính cáo rằng cuộc diễn thuyết nầy hội mở ra mỗi tháng hai kỳ là cốt để riêng cho các ngài hội-viên đến nghe. Từ trước đến nay vẫn để rộng cả cho người ngoài dự-thính nữa. Nhưng nhiều khi đông quá, hội-viên cũng không có chỗ ngồi. Vậy hội định rằng từ nay trở đi cứ theo đúng như thể lệ hội, mỗi khi có diễn thuyết chỉ để riêng cho hội viên hay giấy mời để tiện kiểm soát. Còn người ngoài muốn dự thính thì mỗi lần phải đến lấy giấy riêng ở hội quán.

Kỳ nay giấy dự-thính bắt đầu phát từ tối thứ tư (7 giờ đến 10 giờ) và từ ngày thứ năm. Ai không có thẻ hội mà muốn đến nghe thì cứ đến nhà hội bên tàu mà lấy giấy, hễ còn chỗ thì người phần việc sẽ sẵn lòng phát ngay.

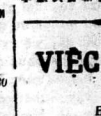
Hội Trí-trí lại cáo

Vợ xác. — Hồi 6 giờ rưỡi hôm 25 người ta thấy một cái xác trẻ con chừng 5 tháng vứt ở bờ sông ngay phố hàng Mắm trông sang. Gỡi không biết con cái nhà ai và trạng mình không có thương tích gì khả nghi nên đã cho mang vào nhà xác.

Trộm. — Ng-tr-i-Ta, 43 tuổi, bán hàng sao ở số nhà 3 phố Cho gạo, trình sở cảm rằng có người lấy trộm mất món tiền là 408 đồng.

CHUYỆN GIẢI TRÍ
TẬP THỨ 7
ĐÃ RA,
Giá 0 $ 15. Ai trả trước cho 2 đồng, sẽ gửi sách tiếp theo luôn luôn cho đến hết số tiền ấy mà trừ 20 %; mu n lấy tự tập 1 cũng có. Gửi thư và mandat cho ông Dương-bá-Trạc, Trung Bắc tân văn, Hanoi.

NƯỚC-CHANH
HIỆU T. B.
TỐT NHỨT, SẠCH NHỨT, LÀNH NHỨT
BÁN BUÔN TẠI:
125, Phố Sinh-từ (cạnh Giám) Hanoi.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-CAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0 $ 60
油 肝 散 丸
華 英 式 藥 師 製 造 發 賣 總 理 全 球

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội Trí-tri. — Tám giờ sáng chủ-nhật 26 Juillet bản hội-quán đó M. Vũ-Tác chủ tọa : M. Bùi-huy-Tư thư-ký ; MM. Cao-V ên, Đinh-gia-Hân, hội-viên ; MM. Trần-văn-Thuyết, Ng-xuân-Sơn, đến dự thính có MM. Đoàn-Vinh, Vũ-Lương, Vi-huyền-Đắc và Đặng-lương-Tài ; vắng mặt : M. Đào-văn-Định, đốc học nhà trường có việc riêng.

Phát phần thưởng cho học-trò. — Hội-đồng xét học-bổng năm 1924 — 1925 của học-trò còn dở dang, những tên học khá không còn mấy, và cách ban thưởng cho học-trò theo như mấy năm trước không được chu-đáo định đồng, nên năm nay hãy tạm bãi đi để học-khóa sang năm sẽ hay và phát ngay vào cuối năm học, nghĩa là trước khi nghỉ hè.

Việc tài chính về việc học năm 1925 1926. — Hội-đồng dự thảo các khoản chi thu về việc học-năm 1925 - 1926 để trình hội-đồng trị-sự xét. Trong các khoản đó tu nên b ết rằng hội-đồng học-vụ định trích ra một số tiền làm hai học-phí để cấp cho hai tên học-trò nào của hội xét đã tư cách theo học ở trường cao-đẳng tiểu-học mà nhà nghèo.

Các lớp học ban ngày. — Tổ học khóa 1925 - 1926 trở đi trường hội sẽ đặt đủ năm lớp, từ lớp đồng ấu lên lớp thì bằng sơ-học Pháp-Việt qui-thêm thêu đồng như các trường công, việc chính đốn lại như thế sẽ cần phải tuyển thêm hai ông giáo-học, hội-đồng định lương-bổng cho thầy học và thảo-h n thể lệ dự trình hội-đồng trị-sự xét nghĩ.

Các lớp học tối. — Bắt đầu từ tháng septembre sau trở đi sẽ mở :

1° Một lớp học trò người lớn từ 18 tuổi trở lên, bắt luận là thợ thuyền hay làm nghề nghiệp gì, muốn theo học cũng được, phải biết đọc quốc ngữ và viết tây. Lớp này được miễn không phải trả học phí.

2° Một lớp luyện học-trò thi bằng sơ-học Pháp-Việt, chỉ dạy quốc ngữ và Pháp-văn và toán pháp. Học p t i học-trò ngoài phải trả tiền ; còn học-trò của hội sẽ chọn lấy một phần ba cho theo học không lấy tiền.

3° M t lớp luyện học-trò thi bằng sơ-học yếu-lược

4° Một lớp dạy Hán-tự.

(Xem trong thứ ba một tờ bổ)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú. Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chư không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ bo, tòa Nội-các phụng tôi chân phê rằng:

Chiếu nay đại dược phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã tăng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phê thị gửi cho qui dược phòng chế-ông để lô thanh-giá.

Khâm thử.

以嘉有功德之人賞賜爵祿錫福壽三多之類特頒恩旨用示褒嘉欽此

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế **MONTÈS**

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Lời mua tiếp theo ở trang thứ tư bổ này.

Thư sữa tốt thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu Confé *của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa những người yếu, trẻ con cùng tất cả mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên, dùng rất tốt.*

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa này cũng phải ưa lòng.

Bán buôn tại:

COMPTOIRS COLONIAUX CHINIS

Haiphong. 2220

Sở Dẫn-thủy nhập-điền

Tiên Phú-yên ở Tuy-hòa (Annam)

Hiện nay sở Dẫn-thủy nhập-điền mộ thợ nề biết xây đá móc-lồng (moellons) với hồ xy-măng (ciment) để xây đê-hàn (barrage) tại Đồng-cam.

Ai muốn làm thì phải đến trình diện tại sở Dẫn-thủy nhập-điền ở Đồng-cam hay là ở Tuy-hòa.

Muốn hỏi điều gì thì cứ đến báo-quán mà hỏi.

Quan chánh Báo-vật thứ-hiến tòa Dẫn-thủy nhập-điền

Thư viện. — Sách cũ sẵn thư-viện không còn mấy quyển, hội-đồng, định đặt giấy đi quyên các hội-viên và tính việc mua thêm sách mới càng nhật-trình tạp-chí. Còn việc chỉnh-đốn lại thư-viện thì hội đồng giao cho hai ông thủ thư chuyên trách.

Cuộc nói chuyện tháng. — Mỗi tháng có một cuộc nói chuyện, do hội-viên trong hội khai giảng, tắt đầu từ tháng octobre sau trở đi.

Giải thưởng văn. — Việc đặt giải thưởng văn, hội-đồng hoãn để sau sẽ bàn đến, vì bây giờ hội còn nhiều việc cần phải giải quyết ngay trước.

Tập kỷ yếu. — Hội-đồng định xuất bản ba tháng một tập kỷ-yếu để biên chép những công việc hội, những biên bản các kỳ hội-đồng, những bài nói chuyện hàng tháng, cùng những bài văn trích dịch v. v. Nếu ra-mắt này hội xét nên xin chính phủ đổi tập kỷ yếu ra làm tạp-chí thì hy-vọng sẽ gọi vốn góp cho một nhà lĩnh-trung đứng chủ-trương xuất-bản.

Đáng 11 giờ không còn việc gì bàn nữa, hội-đồng giải tán.

Thẻ thuế thân của ai? — Có một cái ví da đựng các giấy má vật và chiếc thẻ thuế thân năm nay số 11337 roi ở phố Marine đã có người nộp để ở sở Cảm, ai mất lại mà nhận.

Lại một chiếc thẻ thuế thân nữa đã tên Bùi-văn-Huệ rơi ở đường cũng để ở sở Cảm.

Giải ra tòa án. — Ly-peng-Sao, 29 tuổi, không có công việc làm, không có nhà cửa ở đây, phạm tội du-đãng phải giải ra tòa án xét nghị.

Mất hoa tai. — Đỗ-thị-Dịu, 24 tuổi, nhà ở Lạc-quần, thị-hộc tỉnh Nam-định, đi tàu thủy từ Nam-định ra Hải-phòng bị mất cặp đôi hoa-tai vàng giá đáng 17$50.

Đánh người lấy của. — Trần-trung-The, 31 tuổi, làm nghề nấu bếp nhà ở phố Jean Dupuis thua tên Nguyễn-văn-Liên, 41 tuổi, là lính khố đỏ đã đánh hắn bị thương, lại lấy mất 4$90.

Bò của nhà ai. — Có một con bò của nhà nào thả chạy qua cầu xe hỏa thì lính cảnh sát đắt vào nhà nộp sáu vật.

Tăng thưởng. — Các viên chức bản xứ ở ngạch thành phố có tên sau này được tăng chức kể từ ngày 1er juillet trở đi.

Tăng thưởng-kỳ thượng hạng bậc thứ: M. Phạm-văn-Vinh.

Tăng thư-ký hạng nhì: M. Đỗ-tiến-Nhân.

Tăng thư-ký hạng ba: M. Trịnh-kế-Văn.

Tăng tây-phái thượng hạng bậc ba: M. Ng-văn-Châm.

NAM-ĐỊNH

Tuyển học-trò vào trường Cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt. — Đến ngày tức là 9 septembre 1925, hồi 7 giờ sáng, sẽ mở kỳ tuyển học-trò vào trường Cao-đẳng tiểu-học Pháp Việt tại Nam-định.

Số học-trò định lấy vào là 80 người. Các thí-sinh tỉnh đến ngày 1er janvier 1926 phải kém 16 tuổi mới được thi.

Các đơn xin ứng thí phải gửi đến quan Đốc-học Nam-định trước ngày 24 août 1925.

Đơn ấy phải đính theo các giấy má sau này:

1. Một cái lý khai-sinh;
2. Bản sao bằng Sơ-học Pháp-Việt;
3. Một cái giấy nhận-thực là con nhà tử-tế.

4. Quyển sổ nhà trường của ông đốc-trương cuối cùng tới-sinh học (có dán ảnh mới cuộp).

Hội-đồng chấm thi có các viên-chức sau này:

Quan Đốc trương Nam-định: chánh chủ khảo;

M. Kerdavid quan phó coi-tri,

Các giáo-sư trừ Tây Nam tại trường ấy làm hội-viên.

BÀ ĐÈNG

Việc cấm cây ở duyên đê. — Có lệnh cấm cây ở duyên đê đã bắt đầu thi-hành dần dần từ đầu năm tới năm nay. Xét ra ở duyên đê có nhiều cây lớn lắm, ấn một cây phải hàng mấy trăm lễ mo xong, mà đào-bới cho đi rễ i rễ con nó đi có khi phải đào hết cả một khoảng đất. Hiện nay đến kỳ nước lớn, việc đắp các rễ này còn tạm dinh lại, các nơi chỉ đương rảnh cần các cành cây và thân cây đi thôi. Vì nay Thanh oai tự-non một tháng nay thi hành việc ấy càng rông-riết lắm, quan dân rất khó nhọc về việc đốn cây và giữ nhà ở duyên đê. Chỉ còn mấy làng ở đầu huyện vì công việc khi phiền-phức, nên thứ bảy vừa rồi, quan sở tại phải thân-hành đến tận nơi một buổi, đi biên từng cây phải đốn, từng nhà phải giữ, để cho dân tại-hành việc ấy cho chóng xong đi, cứ lệ nhà gỗ mỗi gian biên phát hoàn cho 2 đồng, và trồng mỗi gian 1 đồng và các cây có quả mỗi gốc 5 hào. Hiện nay dân các làng đó đang nỗ lực đốn cây giữ nhà đúng như lệnh trên, chắc chỉ vài hôm nữa đây thì công việc sẽ hoàn-hảo cả. Ấy cũng nhờ ở cái lòng sốt sắng của cả quan và dân.

Vụ rượu mấy đám liền. — Hồi bốn giờ sớm 27 tháng năm ta trước, có bốn viên Thương-chính đi ô-tô đem một toán lính về bắt rượu tại mấy nhà kia ở về tuần Nhân-đạo, huyện Thanh-oai. Làng xóm ai thoạt nghe tin về bắt các nhà ấy thì đều sửng-sốt lấy làm ngạc-nhiên quá, vì mấy nhà đó toàn là những nhà tử-tế phong-tục, xưa nay không từng ai hoài-nghi có làm rượu lậu bao giờ. Mà quả thật, khi các người sở Thương-chính vào khám sạo sục khắp mọi nơi đều không có chút chi khả nghi là nhà nấu rượu lậu cả; sau kẻ dẫn đường mách-bảo mới tìm thấy một nhà có ít hồng để ở bơ ao, một nhà có ít hồng để ở sau nhà, toàn là nơi sở sài cạnh đường cái làng cả, tỏ-rằng là của vu mới để, chứ không ai có thể nghi được là của các nhà đó làm ra. Mấy viên thương-chính cũng rất công minh; chứng thực quả-nhiên là kẻ bị báo bắt vu oan, cứ không sao là thực được liền cho hủy đi tất cả.

Xét ra thì mấy nhà trên này là vì kẻ thù tư lập-tâm vu rượu bao bắt để hại chơi cho bõ thù đó thôi, mà cái gốc sự báo thù đê-mạt ấy nghe đâu chỉ bởi mấy anh em nhà đó mới đây bị mất con bò, có nghi cho mấy đứa du-thủ du-thực đầu trộm đuôi cắp ở làng đó, nên chẳng mới thù mà làm bậy như thế. Chúng lại cả gan đến nỗi thấy sự vu rượu không có công-hiệu, lại còn dọa đánh, dọa đốt nhà những người ấy nữa, thì cản-đỗ còn biết thế nào là càng!

Cứ như các lương-dân miền đó nói thì ở miền ấy ít lâu nay có mấy kẻ vô nghề-nghiệp, du-thủ du-thực, kẻ thì chỉ đi làm cường-giác, làm chứng liều để kiếm ăn, kẻ thì chuyên nghề trộm cắp, cờ-bạc rồi ngỗ-ngược thù hằn làm bậy. Nếu những quân ấy không tiệt nọc đi thì cũng khó chịu cho lương-dân lắm vậy.

Kẻ trộm táo gan. — Ngày 23 Juillet mới rồi ở làng Nhân-trạch có mấy đứa gian phi liền vào nhà M, Phó-Lương lấy trộm đồ đạc. Hôm ấy nhà chủ đi vắng, may sao có hai người hàng xóm là Nguyễn-đức-Sán và Trần-Đông rất can đảm ra tay tóm được nọ đưa, rồi đợi nhà chủ về giao trả. Nhà chủ liền đem trình lý-trưởng để đem giải tỉnh, nhưng xem ra đáng nể to lắm, sợ đi đường chúng đánh thảo nên lý-trưởng phải đi báo sen-đầm ở tỉnh về bắt giải đi.

Đáng khen thay tấm lòng can đảm của hai người làng diêng đã ra tay cứu nhau trong lúc nguy nan, và thấy lý đã khéo lo liệu bắt giải chúng lên quan đền nơi tất cả. Nếu ai cũng nghĩ thế mà làm trọn nghĩa-vụ mình thì lo gì những quân gian chẳng trừ được hết.

V. lai cảo

CAO-BẰNG

Cái nạn ô-tô. — Sáng hôm 21 Juillet, M. Lamoureux chánh sở Thương-chính Cao-bằng đi khám rượu bằng ô-tô chẳng may xe đổ, ông bị t ông thương, đến tối thì tạ thế.

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển. . . . 0$30

Tiền cước mỗi quyển . 0,12

Ai ở xa xin viết thư về cho

ông BÙI-XUÂN-THÀNH

61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

VIỆC KINH-ĐÔ

Thời tiết. — Trong hơn nửa tháng nay, trời đã nắng khét mà lại thêm gió nam già; những nơi nhờ có nước núi nước nguồn nhiều thời ruộng tuy không khô, nhưng đọt lúa bị nắng cháy cả. Còn những nơi khác thời ruộng đã có nhiều nơi rạch khô gần sạch cả.

Trời nắng khó khao như vậy, cho nên sinh ra chứng thương hàn nhiều lắm, mà lại có bệnh nặng lắm. Khá phòng thay.

Mồng thưởng kim-tiền. — Năm ngoái nhân Tứ-tuần đại khánh tiết, Hoàng-thượng có ra ân chiếu trong có một điều rằng: Những người có tài học làm nên sách vở có ích lợi cho nhân quần xã-hội, nếu quan địa-phương xét hạnh quả có thì làm sớ tâu xin sinh thưởng để thị khuyến văn văn.

Nay quan Học-bộ thượng-thư đã xét được bà công-tử con đức ông Hoàng-hóa công tên là Đồng-canh hiệu là Đạm-phương là một nữ-sĩ có danh và có tài. Koi còn sống đã có tài danh đã có làm một Đông-quán thi tập, rồi lại có làm một bộ Tứ-dư-xiển-độc. Đến khi ra lấy chồng làm dâu nhà họ Nguyễn-khoa là một nhà tai-phiệt, ông chồng bà lại là một bậc danh-sĩ đương thời hiệu là Thanh-nguyên, hai ông bà nay tuổi mới bốn mươi dư mà đã hưởng được cái tinh-anh-hoa tối lạc, vì rằng con cháu đều đã thành đạt, lại đều là có danh giá chức phận, trai gái đều đỗ bằng đại-học trung-học và đã thành thất thành gia. Hai ông bà hằng ngày vui thú bông quế hòe lại cũng tưởng ngâm vịnh nên đã được thêm một bộ Hiệp-bích tối tập, rồi lại trong khi ngày giờ rảnh bà có bình bút giảm bảo Trung-Bắc tân văn, được nhiều bài rất có ích cho nữ lưu, tưởng rằng độc-giả chư-tôn cũng đã tường tất.

Sau khi mồng thưởng huy chương ấy thì bộ Học đã lục tư đến phủ Tôn-nhơn, và phủ Tôn-nhơn đã chuyển tư đến phủ-phòng cho bà được hay tin ấy.

Một người đàn bà có tài học được sinh thưởng như vậy, thật đáng làm cái gương tốt cho bạn quần thoa vậy.

Trở nhân tang sự. — Có một cái đám ma của một người ngụ cư kia ở làng Đàm-trường đưa đi chôn, khi đi qua địa-phận làng Hà-trung thời bị mấy người trong làng đó ra ngăn lại không cho đi, lấy cớ rằng đám ma là một cái điềm triệu xấu không được lấy vào địa phận, phải đi đường khác. Đó là cái cớ bề ngoài, còn bề trong ý cũng đòi cho có mâm trầu chai rượu và vài đồng bạc phạt thì đã có ác-điểm hung triệu gì nữa cũng tiêu tan cả.

Nhưng bên tang-chủ cũng gân, đã bắt thì đình đám lại không đi nữa, nhất diện khống đơn lên quan kiện.

Bởi vậy mà từ xưa người ra cản trở đó đến đã bị lập tức tống giam, con đám kia thì được đi mai táng.

VIỆC TRUNG-KÌ

QUẢNG-NGÃI

Đào được của. — Một người làm ruộng ở Tân-xá trong khi cày ruộng có đào được nhiều đồ xưa và vàng nén vàng cục. Những đồ ấy phần nhiều là đồng như nồi, xanh, chạo, mâm, mọc dân trăm cái, còn vàng thì toàn những thỏi, nén và cục.

NHA-TRANG (Khánh-hòa)

Tuyên chuyển. — Ông Hoàng-ngọc-Liên, thư ký sở Nông-chánh ở đây, mới có nghị-định hoán bổ ra Bình-định, hôm thứ bảy 18 Juillet 1925 ông Liên có đặt tiệc mời anh em làm việc đến dự tiệc gần bốn mươi vị có cả các tây, các sở. Khi đến tiệc rượu champagne ông Liên có đứng dậy đọc mấy lời tri biệt.

Ông Liên đọc xong, ông kiểm thảo Mai-khắc-Niệm thay mặt anh em đứng lên nói mấy lời tiễn biệt.

T. lai cảo.

ĐÃ CÓ TIỂU-THUYẾT

Trung-hiếu thần-tiên

Quyển thứ III, giá 0$10

Bán ở nhà ông Dương-bá-Trạc, 98, hàng Bông và khắp các hàng sách Hà-nội, Nam-định, Hải-phòng; ở xa gửi mua bằng tem cũng được.

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 27 Juillet 1925

LƯƠNG GIA HƯỞNG THỤ

Ở hiền nên cũng gặp lành.

Ai ơi trời vẫn để dành cho ai

Tối thứ ba 28 Juillet 1925

ĐỨC BÀ THƯỢNG NGÀN

Có lòng vì nước cứu dân,

Uy linh rấy khắp xa gần cõi nam.

Tích này có luyện tiếng mương và tiếng quan họ, nghe rất là êm ái — Vai nhất là chỗ các châu ba giảng trần.

CUỘC TIÊU KHIỂN HIẾM CÓ

Bản hiệu mới có các thứ máy hát vừa rẻ, vừa đẹp vừa tốt, cả các thứ đĩa hát, tiếng Saigon tiếng Mã tiếng Bắc hát tuồng, hát chèo, hát xẩm, ca lý, vân vân... rất hay!!! Giá đĩa hát giá là 22 f. mà ngài nào mua tới sẽn đĩa mới lắc bán-hiệu chỉ tính 20 f. thôi.

CHANSON & Cie, HANOI

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM BẢO

16, Rue de la Soie 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực

2017

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẬU-THỊNH kính cáo.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Berl, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiêu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol

chất: Salol

và chất: Uroformine

Giá 1$80 một hộp

BÁN GỖ:

Lim, gụ, lập đà các sắc sẵn sàn, giai nhà, than cải và than mỏ.

Có gỗ ở cửa lối đem về.

Bán buôn và bán lẻ.

Hỏi lại liệu "quyên-cửa Mai"

Hanoi: *phố hàng số 4, télé-phone N° 404.*

Haiphong: *Phố trường Bạch-nghệ, số 201 rue de l'arsenal télé-phone N° 389.*

Hà đông: *Phố Thường-tín số 1.*

TRÀ SÂM-MẪU

Sâm sinh nước cỏ,

Vẫn đủ mọi chất dinh-dưỡng.

Mẫu phát nghìn rừng,

— Sâm-Mẫu đặc khan mậu-dịch.

Bởi vậy mới gọi tên là « SÂM-MẪU LONG-TƯỚC HƯƠNG-TRÀ » vậy. Thứ trà SÂM-MẪU này sẽ cũng phải chịu là ngon, hương thơm ngào-ngạt, thật là hạng chất trong các thứ trà. Các ngài chiếc-cố mà mua cho. Xin mời đến số 88, phố Hàng Ngang và mua sẽ được lợi kể ra sau này:

Nam-định: Hợp-thái-xương, Bảng-mậu.

Công-phát, Quảng-ký và Di-thinh.

Bắc-ninh: Phác-nguyên, Nguyễn-lâm-Ký, Thuận-phát-trường, Thụy-ký-xương, Chợ cột, Đông-xương-long.

Hải-phòng: Bảo-thành-trường, Lợi-sinh-trường, Bảo-hoa-hiên, Anh-lợi.

Lạng-sơn: Chi-hưng.

Hưng-yên: Bảo-sinh-đường, Kiến-hưng.

Thái-bình: Thái-hoa-long, Nguyễn-cát-trường.

Phủ-lý: Quảng-sinh-đường.

Thanh-hóa: Sinh-ký, Đại-thưng.

Nghệ-an: Văn-minh, Lục-ký.

Bến-thủy: Vinh-phát.

Thuận-hóa: Cao-thái.

Ninh-giang: Nguyễn-thái-xương.

Yên-bày: Đại-lợi.

Hiệu SÂM-MẪU

55 bis, phố Hàng Ngang, Hanoi

Kính thư

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải ăn-thận lắm mới được. Thực hễ, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xã-hội này, nguy-hiểm lắm thay, vì một ăm bệnh ấy lâm hại hàng vạn con người. bệnh ấy mắn rình mà im hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhầm, và gió lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc đặc hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng ân lòng chỉ bảo cho.

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

ĐỒ DÙNG TRONG VIỆC VỆ SINH, VÀ VIỆC TẮM GIỮA

Thùng tắm, bằng gang mạ, giải 1 m 04.	9$75 tr.00
Lò đun nước tắm. Đun chỉ hay đun than. Trong bằng đồng đánh bóng. Trong 20 phút nấu được nước lên 45°. . .	8$50 tr.00
Đồ để khăn tay, bằng đồng mạ kền, giải 40 c/m. . . .	4$ tr.00
Đồ để xà phòng bằng đồng mạ kền	7$ tr.50
Ống nhổ, trên, men trắng.	19$ tr.00
Douche bock lavour. Chứa được hai lít.	35$ tr.00
Bàn thử biểu đo nước tắm	9$ tr.00
Cái bồ đi tiểu tiện. Rộng 20 c/m	22$ tr.00

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cuộc thi thơ

Của Ngô-trí-Quyên nữ-sĩ

MMMCDXXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Thủ Từ nguồn thông đạo một dòng,
Quí cũ xưa tôn nhà quốc giám,
Cung-tường nay vẻ nếp kinh đông.
Sân bia cây cỗ xen cành biếc,
Cửa các hồ vuông lộn bóng trong,
Chiều gió văn-minh dương buổi thịnh.
Vững nền vạn thế với non-sông.

Nguyễn-hữu-Ngọc
Làng Bái-tràng, Bắc-ninh

MMMCDXXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Lý dựng Lê bồi mấy độ công,
Vào cửa giáp-khoa bia tạc đá,
Lên thềm đình-tế tượng in trong.
Nhị hồng sóng diếu tư bề trắng,
Tử biếc nguồn trôi một giải trong,
Sáng vẻ trời Nam tin đấy trước,
Càng trông càng ngất mấy non Nùng.

Đào-văn-Cự
Làng Thái-lạc, Hưng-yên

MMMCDXL

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu cổ người kim kỷ-niệm lòng,
Phù-mỹ mây ghim trên Nhị thủy,
Thời trung ánh chụp dưới Nùng phong.
Lạc-Hồng cửa thánh trước hơn hớn,
Lê Lý rừng nho chín mỗng mòng,
Hạt giống văn-minh gieo lại đó,
Khán hoa thôi hãy giữ gìn ong.

Hoàng-hữu-Chí
Làng Vũ-xá Hải-dương

MMMCDXLI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đạo Khổng gây nên vẻ Lạc-Hồng.
Mấy nhận cung-tường đường cột đó,
Một thềm sư-đệ khói hương chung.
Kính-kỳ đổi khác nền Lê Lý,
Nhật-nguyệt bền soi cõi Nhị Nùng,
Hoa cỏ vẫn màu non nước cũ,
Nguồn Thù dằm thấm xiết bao công,

MMMCDXLII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Mở mặt vì đâu hỡi núi sông,
Nhờ bút xuân Thu trang cảnh Nhị,
Mượn nguồn Thù Từ nhuận non Nùng,
Khoa-danh dấu cũ bi còn đó,
Giảng đọc nền xưa các để không,
Trải mấy tang-thương tinh vật đổi,
Vẫn gương Nhật-Nguyệt sáng Kinh-đông

Đào-huy-Trác
Làng Tế-thanh-Oai. Hà-đông

MMMCDXLIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không miếu nhìn xem cảnh lạ lùng,
Tiến-sĩ bia kia rêu đã phủ,
Khuê-văn gác nọ chữ hơi bong.
Văn-chương đạo-mạch gây Thù-Từ,
Cảnh trí giang-sơn có Nhị Nùng.
Ai muốn tới xem văn-miếu đó
Hãy lên phố Giám đứng mà trông.

MMMCDXLIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không miếu này đây có phải không?
Có tượng có bia thờ thánh-triết,
Kia Nùng, kia Nhị cảnh non sông,
Gây nền Lý trước Lê rồi Nguyễn,
Nối gót Nam này Bắc với Trung,
Văn học tuy nay theo lối mới,
Làng nho ta vẫn phải tôn sùng,

Madame Vũ-mộng-Bằng
Làng Chanh-xuyên, Ninh-giang

(Còn nữa).

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin nhắc lại mua báo khi có việc gì viết thư đổi bỏi bản-quán, thì cho biết cả tên in ở từ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán ấy, để cho người làm đề tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, khiến ra nhiều khi bản-quán không biết mà trả lời

Trị bệnh đau xương

và đau lưng

Những bệnh ta thường cần phải thì có bệnh đau lưng, đau xương, đau gân, các bệnh về thấp-tiệp, vân vân..., cũng là nhiều bệnh tật, cái gốc đều do trong thân thể nhiều chất nước uric mà ra cả.

Thuốc Pilules Foster trị bệnh đau lưng và đau xương rất công-hiệu. Thuốc ấy làm cho trong thân-thể mỗi hột nhất nước uric mà gây nên các bệnh ấy. Thuốc ấy lại làm cho bổ thận và không xương. Công-hiệu mau. Thuốc ấy làm cho nỗi những chỗ phồng da, và các bệnh về thấp-tiệp. Thuốc ấy trị các bệnh thuộc khiến khí không hiệt gốc ở đâu, mà lộ thọc ở hỏi thận yếu, hoặc trong thân-thể nhiều chất acidy uric quá. Thuốc ấy uống không có gì là nguy-hiểm, mà hiệu-nghiệm rất chóng. Thuốc ấy làm cho trong người cả chốn, và bán khắp cho chóng. Các thứ thuốc Foster bán tại số 36, rue Saint-Ferdinand, Paris-17.

Hàng báo-chí bán cũng có bán

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy nếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ho kém huyết sinh ra rảo phải làm cho hay ho rất uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MÀU BÒ 1$ 10

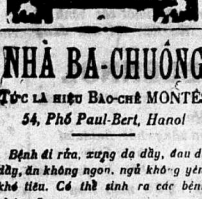
Những chứng đã kể trên kia sinh ra có độ là bởi vì sấu máu. Phải bệnh thì ngứa ngáy rất là khó chịu Muốn chóng khỏi nên dùng thuốc:

Dépuratif Richelet

mà các lương-y cả toàn-cầu điều ho là công-hiệu nhất. Dùng nó thì bệnh dù mới hay lâu cũng điều khỏi cả; chẳng những chữa được các chứng ấy mà thôi, lại trừ cả các chứng đau xương, nhức đầu.

Lở | Mác-lào
chỉ 15 ngày thì khỏi | (thắng

Thuốc này có bán ở các hàng bạc-hợp to

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dầy, đau da dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$ 40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

LỄ ĐỔI CHỖ Ở

Xin nhắc ông mua báo, khi đổi chỗ ở, nước bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cái giấy quán báo, chứng lại thì cho thì biết rõ rằng vào đấy, và gửi theo mai báo (1 $) bằng tem cũng được. Có cái thẻ giấy quán báo.

Để ai không gửi tiền theo thì sẽ để người cho số hoặc phải trả ngay hơn.

Những nhà có con em còn nhỏ nên biết thứ thuốc Ho Tu-Ngọc-Liên tiếu nhi chỉ khái dược thủy » là một thứ nước ho trẻ con rất mau hiệu và dễ uống, có làm cho trẻ mau tiêu đàm và tổng được các chất độc ở trong phổi ra, dù ho gió, ho đàm, hoặc xuyễn, hoặc khô thở, nổi tiếng lại dù ho nặng đến đâu mà dùng thứ thuốc này cũng có thể khỏi được, những người dùng qua đã chịu thứ thuốc ho này là một phương thần được. Giá mỗi lọ là 0$ 35, ở các tỉnh xa có gửi nhiều Hiệu bán, ai muốn mua, hoặc muốn hỏi ở tỉnh mình Hiệu nào bán thì cứ viết thư hỏi Hiệu TU-NGOC-LIEN n° 46, Rue Principale à Bép-cầu.

Nhà Bán-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

INJECTION PEYRARD

Thuốc thực hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 222 người A-lập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 221 người (Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

Bán cùng các nhà thuốc có danh.

振商號

Tam đại cẩn yếu vấn-đề

Các ngài xem báo nên đọc.
Các ngài kinh thương nên đọc.
Các ngài ở nhà muốn được mới lạ đồ ăn tết để đem làm quà cho bè con cũng nên đọc.

Bản-hiệu tự chế các thứ bánh thách, biscuit có các thứ kẹo tây nữa... chất liệu tốt mà làm sạch sẽ cực kỳ vệ-sinh, hộp ngoài trang hoàng lịch sự đem làm quà bà con nhất là đích đáng, cho nên làm không đủ mà bán: nay bản hiệu vì tiện dùng các ngài ở xa phải gia công chế tạo, phàm đâu có nhà giấy-thép thì hàng hoa có thể gửi được đấy theo cách (Inh hóa giao ngân (contre remboursement) có lịch các giá mục, các ngài cần dùng xin cho giấy biết.

Hiệu TCHAN XUONG
dit WON KONG-SANG
Chuyên môn về bánh và kẹo
5 phố hàng Buồm nhà 106
Hanoi.

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PHẤN SUDOL

Làm sạch da bằng các hạch trong da, phấn tốt mà không có chất gì làm hại đến da.

Có các thứ màu sắc, hợp các thứ da, là bao nhiêu cũng có phấn SUDOL

SUDOL một gói giá **0$50**

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Thuốc DÉPURATIF SENSAL chữa để trị các bệnh ngoài da, mà gốc bệnh nhân, ghê bonne qui chế nên chữa chính, như bệnh giẫu có nhiều người bị lành nguyên rồi mà mình ta còn chưng bệnh, giẫu đến đâu lại ở nhà ra, lương gấp 10 bệnh cũ!

Thuốc này ăn ra, mỗi tiền uống một chữa sạch. Trẻ con không uống được thuốc cây, mỗi lọ giá . . . . . 1$ 80

- Hiệu bào chế CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert, Hanoi

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU:

NAM-THỊNH

6, Rue des Cantonnais, 6

HANOI

Hàng rét mới sang — Cái mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt mà giá lại rẻ.

Mẫu mạn kèo bất hàng 15 . . . 2926

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÉS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$ 90

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghíp.

Mắc bệnh ghíp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghíp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$ 50 một ống sáu cachets

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung kỳ

Chạy từ Đông-hà, ngày thứ tư buổi sáng, đến Lao-bao buổi trưa. Các thư từ và hành-khách đáp thuyền, đến buổi trưa hôm thứ năm sẽ đến Tchépone, rồi ở đấy lại đi thẳng Savannakhet, đến nơi vào buổi chiều.

Từ Savannakhet sẽ chạy về Tchépone, buổi sáng thứ hai, các thư từ và hành-khách sẽ đến Lao-bao rồi đáp thuyền hai ngày thì đến Đông-hà, đến nơi vào buổi chiều hôm thứ tư.

Mỗi chỗ nhất chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giấy-tí-ép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$ 00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi. . . . . 14. 00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghệ-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giấy thép: PHAMVANPHI, Vinh, Đông hà, Yên lý, Thakhek hay là Nope

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi Tonkin

Giây nói số 69

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ELIXIR HISTORÉNIQUE *Thuốc nước . . . . Giá* **1$ 25**
GRANULÉ HISTORÉNIQUE *Thuốc hạt . . . . Giá* **1. 25**

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghíp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc lấy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương dan minh, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . Giá:* **1$ 30**

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá:* **1$ 95**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Hoa mới chỉ trái-đơn của Công-ty Pháp, số vốn có 60 triệu tại Indochine Française 6 lần. Lần này phải hợp ngay 20 quan, còn từ 17 tháng mười tháng nữa 20 quan, thành lệ định vững lắm. (Như vậy mỗi người đã đánh mất 20, có thể trở nên giàu có được).

Có nạp tiền lần đầu là được ngay cái cổ tức đến mai tháng mười được người đã-đến, nhưng là mong đã nạp hết tiền rồi rồi, và đến lúc trái-đơn trúng số rồi là nên mới nhận được tiền lãi. Hết tới đơn trước mà thế nào cũng trúng một số to lớn mà hết những đến 1.000 quan, chẳng có thì cũng được hoàn lại là 400 quan. Tiền nhàn có hoàn lại cả, hoàn là nhiều.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt.

CÓ NHỮNG LỐ SAU NÀY:

130 lô	500.000 quan	280 lô	5.000 quan
130 lô	200.000	1.320 lô	2.000 "
200 lô	100.000	13.200 lô	1.000 "
300 lô	10.000	1.700.000 lô	được hoàn lại tiền đơn

Người ở Tonkinese nên gửi mandat cho về nhà quê cho nhanh và tiện.

Cần là được theo nguyện vọng, không phải trả gì cả. Mỗi tên gửi về số nhiều thường có nhiều hàng là số nhỏ đơn trúng số, không phải trả tiền. Các số là trong hàng ký gửi về đã-đơn để có nhà ngân-hàng nào nhận ký hoặc đơn có thể đến nơi, thì đến nơi trong hàng hiện tuyệt Tổng ngày 15 Mars tới. Mỗi tuần ký là tuần mới hoàn thành, có gửi thư cho biết.

Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì rút số.

Công ngân-hàng có nước vốn có số ký thì gửi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)